Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2026/5531

22.10.2026.

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Komisijas vadlīnijas, kas izstrādātas, lai būtu vieglāk saskaņoti piemērot Regulas (ES) 2023/1542 noteikumus par pārnēsājamu un *LMT* bateriju izņemamību un nomaināmību

(C/2026/5531)

SATURS

Lappuse

1. IEVADS 2
2. VISPĀRĪGIE APSVĒRUMI 2
   - 2.1. Instrumentu veidi 3
   - 2.2. Mijiedarbība ar citiem piemērojamiem ES tiesību aktiem 3
3. NEATKARĪGIEM PROFESIONĀĻIEM IESPĒJAMA IZŅEMAMĪBA UN NOMAINĀMĪBA 4
   - 3.1. Jēdziens “neatkarīgi profesionāļi” 4
   - 3.2. Daļējas atkāpes no galvenā noteikuma 4
     - 3.2.1. Darbam mitrā vidē īpaši konstruētās ierīces 4
     - 3.2.2. Medicīniskās ierīces un *in vitro* diagnostikas medicīniskās ierīces 6
     - 3.2.3. Valkājamas ierīces 7
     - 3.2.4. Procedūra jaunu atkāpju pievienošanai 7
4. PILNĪGAS ATKĀPES NO VISPĀRĒJIEM PIENĀKUMIEM, KAS PRASA TIEŠAJIEM LIETOTĀJIEM IESPĒJAMU IZŅEMAMĪBU UN NOMAINĀMĪBU 7
   - 4.1. Drošības apsvērumi 8
   - 4.2. Datu integritātes apsvērumi 9
5. CITI APSVĒRUMI 10
   - 5.1. Saderīgas baterijas jēdziens 10
   - 5.2. Rezerves daļu pieejamība 10
   - 5.3. Programmatūras ierobežojumi 11

1. **IEVADS**

Šie norādījumi izstrādāti, lai būtu vieglāk saskaņoti piemērot noteikumus par pārnēsājamu bateriju un vieglo pārvietošanās līdzekļu (*LMT*) bateriju izņemamību un nomaināmību, kuri noteikti Regulā (ES) 2023/1542 ([1]), kas stājās spēkā 2023. gada 17. augustā. Pēc pirmā uzaicinājuma iesniegt pieteikumus, kas minēts 3. iedaļā, šīs pamatnostādnes 2026. gada pavasarī tika atjauninātas.

Regulas (ES) 2023/1542 11. pants ir piemērojams no 2027. gada 18. februāra, un tas noteic ar pārnēsājamu bateriju un *LMT* bateriju izņemamību un nomaināmību saistītus pienākumus, kuri jāpilda fiziskām vai juridiskām personām, kas laiž tirgū produktus, kuros minētās baterijas iestrādātas.

Tā kā pārnēsājamās baterijas un *LMT* baterijas var būt iestrādātas dažādos produktos, šajā paziņojumā, kas sniegts saskaņā ar Regulas (ES) 2023/1542 11. panta 9. punktu, ieskicēts konteksts un norādīti papildu tehniskie elementi, lai būtu vieglāk saskaņoti piemērot minētā panta noteikumus par pārnēsājamu bateriju un *LMT* bateriju izņemamību un nomaināmību. Šajā dokumentā pienācīgi ņemtas vērā šim jautājumam veltītās diskusijas ar dalībvalstīm un ieinteresētajām personām.

Tajā dotie piemēri nav izsmeļoši un domāti tikai tam, lai ilustrētu dažu 11. pantā noteikto prasību interpretāciju. Tā saturs, ieskaitot piemērus, atspoguļo Eiropas Komisijas viedokli, tātad nav juridiski saistošs. Savienības tiesību aktu galīgā interpretācija ir Eiropas Savienības Tiesas ekskluzīvā kompetencē.

2. **VISPĀRĪGIE APSVĒRUMI**

Pārnēsājamās baterijas un *LMT* baterijas par izņemamām uzskata tad, ja tiešais lietotājs vai neatkarīgs profesionālis ar vai bez instrumentiem bateriju var droši izņemt no ierīces, nesabojājot nedz bateriju, nedz ierīci. Savukārt pārnēsājamo bateriju un *LMT* bateriju nomaināmība nozīmē, ka bateriju var izņemt un aizstāt ar citu bateriju, nedz sabojājot, nedz iznīcinot bateriju vai ierīci, kurā tā iestrādāta. Tādā veidā darbības turpināšana tiek nodrošināta, neietekmējot ierīces funkcionēšanu, sniegumu vai drošumu.

Regulas (ES) 2023/1542 11. panta 1. punktā noteiktais pienākums, ka tiešajam lietotājam jāvar izņemt un nomainīt pārnēsājamās baterijas, attiecas tikai uz baterijām kopumā, nevis uz atsevišķiem elementiem. Tiešajam lietotājam vajadzētu būt personai, kura sasniegusi pilngadību un kurai nav īpašas pieredzes vai kvalifikācijas, kas saistīta ar bateriju izņemšanu vai nomaiņu.

Attiecībā uz pārnēsājamām baterijām ir vērts atgādināt, ka 11. panta 1.–4. punktu piemēro tikai produktiem, kuri tiek laisti tirgū un kuros ir iestrādātas pārnēsājamas baterijas. Dažos gadījumos, kad produkta galvenā funkcija ir nodrošināt elektroenerģiju citiem produktiem, var uzskatīt, ka pats produkts ir pārnēsājama baterija, piemēram, atkārtoti uzlādējami lādētājakumulatori, valkājamu ierīču (piemēram, dzirdes aparātu vai austiņu) uzlādes futrāļi vai transportlīdzekļu akumulatoru palaidēji, un tādēļ 11. pants uz tiem vispār nav attiecināms.

LMT bateriju gadījumā 11. panta 5. punktā noteiktais pienākums, ka tās jāvar izņemt un nomainīt neatkarīgam profesionālim, attiecas arī uz baterijā iekļautajiem elementiem. Jēdziens “neatkarīgi profesionāļi” aplūkots šo norādījumu 3. iedaļā.

Ja neatkarīgiem profesionāļiem *LMT* bateriju izņemšanai un nomainīšanai ir vajadzīgi instrumenti, kas nav pieejami komerciāli, proti, tirdzniecībā, tie būtu jādara pieejami par saprātīgu un nediskriminējošu cenu. Cenai nevajadzētu būt par šķērsli, kas neļauj piekļūt šādiem instrumentiem, jo tas bateriju izņemamību un nomaināmību kavētu.

Kad baterijas ir izņemtas, ir svarīgi novērst ar bateriju atkritumiem saistītus apdraudējumus. Lietotājam sniegtajā informācijā būtu jāiekļauj skaidri ieteikumi, kā tālāk rīkoties, lai bateriju atkritumi netiktu izmesti kopā ar citiem atkritumiem, jo īpaši sadzīves atkritumiem. Būtu jāsniedz arī informācija par pareizu apiešanos ar bateriju atkritumiem un to iepakošanu, uzglabāšanu un transportēšanu uz atsevišķu savākšanas punktu vai apstrādes objektu.

([1]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1542 (2023. gada 12. jūlijs) par baterijām un bateriju atkritumiem, ar ko groza Direktīvu 2008/98/EK un Regulu (ES) 2019/1020 un atceļ Direktīvu 2006/66/EK (OV L 191, 28.7.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj).

Mazas pārnēsājamas litija baterijas noteiktās produktu kategorijās, piemēram, apsveikuma kartītēs, viedajos tekstilmateriālos, valkājamās ierīcēs un elektroniskajās cigaretēs, var izraisīt ugunsgrēkus atkritumu apstrādes objektos, ja tās izmet kopā ar minētajiem produktiem. Ir svarīgi, lai pārnēsājamas baterijas varētu izņemt un nomainīt tiešais lietotājs vai, ja ir piemērojama kāda no 11. panta 2. punktā minētajām atkāpēm, neatkarīgi profesionāļi.

2.1. **Instrumentu veidi**

Regulas (ES) 2023/1542 11. pantā teikts, ka pārnēsājamu bateriju uzskata par tiešajam lietotājam viegli izņemamu, ja to var izņemt no produkta, izmantojot komerciāli pieejamus instrumentus un neizmantojot specializētus instrumentus, ja vien tos nenodrošina bez maksas kopā ar produktu, pašizstrādātus instrumentus, siltumenerģiju vai šķīdinātājus, lai produktu demontētu.

Norādes par instrumentu veidiem var atrast standartā EN 45554:2020e ([2]). Produkta remontējamības, atkalizmantojamības un modernizējamības novērtēšanas kontekstā šajā standartā izmantotas šādas klasifikācijas grupas: i) pamata instrumenti (arī tādi, kas produktam nāk līdzi kā rezerves daļas) vai nekādi instrumenti; ii) produktu grupai specifiski instrumenti; iii) komerciāli pieejami instrumenti un iv) pašizstrādāti instrumenti.

Komerciāli pieejamu instrumentu jēdziens, kas minēts 11. pantā, saskaņā ar standartu EN 45554:2020e ietver gan pamata instrumentus vai instrumentu neizmantošanu, gan komerciāli pieejamus instrumentus.

Regulā noteiktais specializētu instrumentu jēdziens attiecas uz produktu grupām specifiskiem instrumentiem, kuri nav pieejami pārdošanai neprofesionāļiem, bet nav arī aizsargāti ar patentiem. 11. pants prasa, lai jebkurš šāds specializēts instruments, kas varētu būt nepieciešams pārnēsājamās baterijas izņemšanai vai nomaiņai, tiktu bez maksas piegādāts kopā ar produktu, kurā baterija iestrādāta.

Saskaņā ar standartu EN 45554:2020e pašizstrādāti instrumenti ir instrumenti, kas nav pieejami iegādei plašai sabiedrībai vai attiecībā uz kuriem nav pieejami nekādi piemērojami patenti, lai tos licencētu saskaņā ar taisnīgiem, saprātīgiem un nediskriminējošiem noteikumiem. Šādiem instrumentiem nevajadzētu būt nepieciešamiem pārnēsājamo bateriju izņemšanai.

2.2. **Mijiedarbība ar citiem piemērojamiem ES tiesību aktiem**

11. panta 1. punktā teikts, ka šis punkts neskar nekādus īpašus noteikumus, kas nodrošina augstāku vides un cilvēka veselības aizsardzības līmeni attiecībā uz pārnēsājamu bateriju izņemamību un nomaināmību tiešajiem lietotājiem, kas noteikti Savienības tiesību aktos par elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, kuras definētas Direktīvas 2012/19/ES 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā ([3]).

Komisijas Regula (ES) 2023/1670 ([4]) nosaka ekodizaina prasības viedtālruņiem, mobilajiem tālruņiem, kas nav viedtālruņi, bezvadu tālruņiem un ievadvirsmas planšetdatoriem. Attiecībā uz pārnēsājamo bateriju nomaināmību minētajā regulā noteikts, ka bateriju jāspēj nomainīt personām bez īpašas pieredzes remontdarbos vai ar to saistītas kvalifikācijas (sauktām par nespeciālistiem) ([5]) vai personām, kurām ir vispārējas zināšanas par remonta pamatmetodēm un drošības pasākumiem (sauktām par plaša profila speciālistiem). Tomēr pēdējā gadījumā baterijai un ierīcei jāatbilst arī stingrākām ilgizturības prasībām ([6]).

Tādējādi attiecībā uz pārnēsājamām baterijām, kas iestrādātas Regulas (ES) 2023/1670 aptvertos ražojumos, minētās regulas II pielikumā noteiktie izņemamības un nomaināmības pienākumi prevalē pār Regulā (ES) 2023/1542 noteiktajiem pienākumiem.

([2]) EN 45554:2020e "Ar enerģiju saistītu ražojumu remonta, atkalizmantošanas un modernizēšanas iespēju novērtēšanas vispārīgās metodes".

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/19/ES (2012. gada 4. jūlijs) par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (OV L 197, 24.7.2012., 38. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/19/oj).

([4]) Komisijas Regula (ES) 2023/1670 (2023. gada 16. jūnijs), ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK nosaka ekodizaina prasības viedtālruņiem, mobilajiem tālruņiem, kas nav viedtālruņi, bezvadu tālruņiem un ievadvirsmas planšetdatoriem un groza Komisijas Regulu (ES) 2023/826 (OV L 214, 31.8.2023., 47. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1670/oj).

([5]) Sk. Regulas (ES) 2023/1670 II pielikuma A daļas 1.1. iedaļas 5. punkta c) apakšpunkta i) punktu, B daļas 1.1. iedaļas 5. punkta c) apakšpunkta i) punktu un D daļas 1.1. iedaļas 5. punkta c) apakšpunkta i) punktu.

([6]) Sk. Regulas (ES) 2023/1670 II pielikuma A daļas 1.1. iedaļas 5. punkta c) apakšpunkta ii) punktu, B daļas 1.1. iedaļas 5. punkta c) apakšpunkta ii) punktu un D daļas 1.1. iedaļas 5. punkta c) apakšpunkta ii) punktu.

Regula (ES) 2025/2509 ([7]) nosaka, ka elektriskās rotaļlietas ar baterijām, kas ir mazas daļas, konstruē tā, lai nodrošinātu, ka baterijai nevar piekļūt, neizmantojot kādu rīku, un ka tad, ja tas nepieciešams rotaļlietas izmēra vai īpašību dēļ, lai nodrošinātu rotaļlietas drošumu, atkārtoti uzlādējamu bateriju tā vietā var padarīt nepieejamu un tādu, kuru var noņemt vai nomainīt tikai neatkarīgi speciālisti. Šo regulu piemēros no 2030. gada 1. augusta. 11. panta 2. punkta d) apakšpunktā noteiktā atkāpe attiecībā uz elektriskajām rotaļlietām, kurās iestrādātas atkārtoti uzlādējamas baterijas, ir pilnībā saskanīga ar iepriekš minēto noteikumu.

3. NEATKARĪGIEM PROFESIONĀĻIEM IESPĒJAMA IZŅEMAMĪBA UN NOMAINĀMĪBA

3.1. Jēdziens "neatkarīgi profesionāļi"

Regulas (ES) 2023/1542 3. panta 23) punktā ir dota termina "neatkarīgs operators" definīcija, taču 11. pantā minēto "neatkarīgo profesionāļu" definīcijas tajā nav. Tāpēc šeit doti daži 11. panta 2. un 5. punktā minētā jēdziena "neatkarīgi profesionāļi" skaidrojumi. Tie izstrādāti un pielāgoti, balstoties uz specifikācijām, kas noteiktas citos ES tiesību aktos, konkrēti, Regulas (ES) 2023/1670 II pielikumā.

"Neatkarīgi profesionāļi" ir neatkarīgi operatori, kuriem ir tehniskā kompetence un kvalifikācija remontēt produktu, kurā iestrādāta baterija, un veikt savu darbību uz komerciāla pamata un/vai komerciālās telpās.

Ja tiek izņemti vai nomainīti atsevišķi *LMT* bateriju paketes elementi, neatkarīgiem profesionāļiem jābūt tādai tehniskai kompetencei, kas ļauj panākt, ka baterija pēc tam atkal darbojas, kā paredzēts.

Ja baterija tiek izņemta vai nomainīta produktiem, kuriem saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 168/2013 un Regulu (ES) 2018/858 tiek veikta baterijas tipa apstiprināšana, neatkarīgi profesionāļi ir Regulā (ES) Nr. 168/2013 ([8]) un Regulā (ES) 2018/858 ([9]) definētie "neatkarīgie operatori".

Atbilstību iepriekš minētajiem punktiem profesionāls remontētājs varētu pierādīt, piemēram, ar atsauci uz oficiālu reģistrācijas sistēmu (ja šāda sistēma attiecīgajās dalībvalstīs pastāv) vai ar reģistrāciju pie tā produkta izgatavotāja, kurā baterija iestrādāta, vai ar šāda izgatavotāja veiktu apmācību / sertifikāciju (ja tā noteikts valsts tiesību aktos).

Visos gadījumos bateriju izņemšana un nomaiņa (gan paketes, gan elementu līmenī) būtu jāveic saskaņā ar produkta izgatavotāja sniegto drošuma informāciju par bateriju izmantošanu, izņemšanu un nomaiņu.

3.2. Daļējas atkāpes no galvenā noteikuma

11. panta 2. punktā ir noteiktas atkāpes no 11. panta 1. punktā izklāstītajām izņemamības un nomaināmības prasībām attiecībā uz produktos iestrādātām pārnēsājamām baterijām, ko jāvar izņemt un nomainīt tiešajiem lietotājiem. Ja konkrētu produktu gadījumā jāgarantē produkta lietotāja drošība, pietiek ar to, ka pārnēsājamas baterijas ar komerciāli pieejamiem instrumentiem var nomainīt un izņemt neatkarīgi profesionāļi.

Lai veicinātu 11. panta 2. punktā minēto atkāpju vienādu īstenošanu, ir lietderīgi turpmāk sniegt dažus papildu apsvērumus.

3.2.1. *Darbam mitrā vidē īpaši konstruētās ierīces*

Ierīces, kuras ir īpaši konstruētas tā, lai darbotos galvenokārt vidē, kas regulāri tiek pakļauta ūdens šļakatām, ūdens plūsmām vai iegremdēšanai ūdenī, un kuras ir paredzēts mazgāt vai skalot, drīkst būt konstruētas tā, lai bateriju varētu izņemt un nomainīt tikai neatkarīgi profesionāļi.

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2509 (2025. gada 26. novembris) par rotaļlietu drošumu un ar ko atceļ Direktīvu 2009/48/EK (OV L, 2025/2509, 12.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2509/oj).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 168/2013 (2013. gada 15. janvāris) par divu riteņu vai trīs riteņu transportlīdzekļu un kvadriciklu apstiprināšanu un tirgus uzraudzību (OV L 60, 2.3.2013., 52. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/168/oj).

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/858/oj).

Regulas (ES) 2023/1542 39. apsvērumā precizēts, ka "šī atkāpe būtu jāpiemēro tikai tad, ja, mainot ierīces konstrukciju, nav iespējams nodrošināt tiešā lietotāja drošību un to, lai ierīci varētu droši turpināt izmantot pēc tam, kad tiešais lietotājs ir pareizi ievērojis instrukcijas, lai izņemtu un nomainītu bateriju".

Tāpēc visi tālāk nosauktie rādītāji ir relevanti tad, kad tiek interpretēti un piemēroti kritēriji, pēc kādiem atkāpi piemēro ierīcēm, kas darbojas mitrā vidē:

i) "īpaši": ierīce ir konstruēta ar galveno nolūku darboties aprakstītajā vidē;

ii) "galvenokārt": kā skaidri norādīts 39. apsvērumā, aprakstītā vide ir iekārtas primārā vide, kurā tā atrodas "lielāko daļu savas aktīvās ekspluatācijas laika". Citiem vārdiem sakot, tā nav tikai vide, kurā ierīce var darboties tikai nejauši vai dažkārt;

iii) "paredzēts mazgāt vai skalot": ierīci ir paredzēts mazgāt vai skalot;

iv) "apdraudot drošību": kad produkts tiek laists tirgū, produkta dokumentācijā ir norādījumi, ka bateriju nomaiņa un izņemšana, ko veiktu tiešie lietotāji, apdraudētu lietotāja drošību vai ierīces drošumu;

v) "nav iespējams mainīt konstrukciju": kad produkts tiek laists tirgū, produkta dokumentācijā ir norādījumi, ka, izmantojot pašreizējās tehnoloģijas, nav iespējams mainīt ierīces konstrukciju, būtiski neietekmējot tiešo lietotāja veselību un drošību vai produkta sniegumu un funkcionalitāti.

Korpusa aizsargātības pakāpes (IP) novērtējuma sistēma, kas definēta standartā IEC 60529 (konkrēti, otrais cipars, kas attiecas uz ūdeni, norādīts 1. attēlā), sniedz indikatīvas norādes, kas ļauj noteikt iepriekš nosauktajos kritērijos minēto vidi. Tomēr IP vērtējums nosaka korpusa nodrošinātās aizsargātības pakāpi pret putekļu vai šķidrumu iekļūšanu; tā neaprobežojas tikai ar ierīcēm, kas noteiktu to aktīvās ekspluatācijas laika daļu darbojas konkrētā primārajā vidē, kā arī nenosaka, vai ir iespējama konstrukcijas pārveide. Tādējādi tiek uzskatīts, ka ar IP pakāpi nepietiek, lai pierādītu atbilstību iepriekš minētajiem kritērijiem.

Konkrētāk, Regulas (ES) 2023/1542 11. pantā minētās "ūdens šļakatas" atbilst pakāpei IPX4 (4. klase, kā aprakstīts 1. attēlā), "ūdens plūsmas" atbilst pakāpei IPX5 un IPX6 (5. un 6. klase), un "iegremdēšana ūdenī" – pakāpei IPX7 (7. klase).

Attiecībā uz ii) un iii) punktu tādu produktu reprezentatīvs piemērs, kas galvenokārt darbojas šādā vidē, var būt mutes dobuma higiēnas ierīces (piemēram, zobu sukas, minētas IEC 60335-2-52, vai mutes irigatori) un skuvekļi, matu griežamās mašīnas un epilatori (minēti IEC 60335-2-8). Darbībai mitrā vidē paredzētām ierīcēm var pielīdzināt arī seksuālās labsajūtas ierīces, kas īpaši paredzētas saskarei ar cilvēka ķermeņa intīmajām zonām. Tajā pašā laikā iv) punktā norādīts, ka joprojām var būt ierīces, kuras tiek izmantotas mitrā vidē un kurās iestrādātas baterijas, ko var izņemt un nomainīt tiešie lietotāji, ja vien tas neapdraud drošību vai drošumu. Šādu ierīču piemēri ir zobu sukas un skuvekļi, ko darbina ar vispārlietojamām pārnēsājamām baterijām.

11. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētā atkāpe attiecas arī uz sadzīves ierīcēm, kas īpaši paredzētas darbībai mitrā vidē, piemēram, grīdas mazgāšanas ierīcēm.

Citi tādu ierīču piemēri, kas īpaši paredzētas darbībai mitrā vidē, var būt valkājamas ierīces, piemēram, bezvadu ieauši, sirdsdarbības monitoringa jostas, viedbrilles vai pulksteņi, kas paredzētas nēsāšanai uz galvas, plaukstas locītavas, krūškurvja vai rokas, kā arī lietošanai ārpus telpām paredzēti bezvadu skaļruņi, ja tie atbilst pieciem iepriekš minētajiem kritērijiem.

1. attēls

Korpusa aizsargātības pakāpe (IP) pret ūdeni (avots: IEC 60529)

0	Neaizsargāts		
1	Aizsargāts pret vertikāli krītošiem ūdens pilieniem		Vertikāli krītošiem pilieniem nav kaitīgas ietekmes
2	Aizsargāts pret vertikāli krītošiem ūdens pilieniem, ja korpuss sasvērts līdz 15 grādu leņķī		Vertikāli krītošiem pilieniem nav kaitīgas ietekmes, ja korpuss uz jebkuru vertikāles pusi savērsts leņķī, kas nav lielāks par 15 grādiem
3	Aizsargāts pret izsmidzinātu ūdeni		Ūdenim, ko jebkurā vertikāles pusē izsmidzina līdz 60 grādu lielā leņķī, nav kaitīgas ietekmes
4	Aizsargāts pret ūdens šļakatām		Ūdens šļakatām, kas no jebkuras puses vērstas pret korpusu, nav kaitīgas ietekmes
5	Aizsargāts pret ūdens strūklām		Ūdens strūklām, kas no jebkuras puses vērstas pret korpusu, nav kaitīgas ietekmes
6	Aizsargāts pret spēcīgām ūdens strūklām		Spēcīgām ūdens strūklām, kas no jebkuras puses vērstas pret korpusu, nav kaitīgas ietekmes
7	Aizsargāts no ietekmes, ko rada īslaicīga iegremdēšana ūdenī		Ja korpusu īslaicīgi iegremdē ūdenī zem spiediena un uz laiku, kas noteikts standartā, ūdens korpusā nevar iekļūt tādā daudzumā, kas radītu kaitīgu ietekmi
8	Aizsargāts no ietekmes, ko rada ilgstoša iegremdēšana ūdenī		Ja korpusu ilgstoši iegremdē ūdenī apstākļos, par kuriem vienojušies ražotājs un lietotājs, bet kuri ir skarbāki nekā 7. aizsardzības pakāpes gadījumā, ūdens korpusā nevar iekļūt tādā daudzumā, kas radītu kaitīgu ietekmi
9	Aizsargāts pret ūdens strūklām ar augstu spiedienu un temperatūru		Augsta spiediena un augstas temperatūras ūdens strūklām, kas no jebkuras puses vērstas pret korpusu, nav kaitīgas ietekmes

3.2.2. *Medicīniskās ierīces un* in vitro *diagnostikas medicīniskās ierīces*

Profesionālas attēldiagnostikas un radioterapijas ierīces, kas ir Regulas (ES) 2017/745 2. panta 1) punktā ([10]) definētās medicīniskās ierīces, un *in vitro* diagnostikas medicīniskās ierīces, kas definētas Regulas (ES) 2017/746 2. panta 2) punktā ([11]), drīkst būt konstruētas tā, lai pārnēsājamas baterijas varētu izņemt un nomainīt tikai neatkarīgi profesionāļi.

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/745 (2017. gada 5. aprīlis), kas attiecas uz medicīniskām ierīcēm, ar ko groza Direktīvu 2001/83/EK, Regulu (EK) Nr. 178/2002 un Regulu (EK) Nr. 1223/2009 un atceļ Padomes Direktīvas 90/385/EEK un 93/42/EEK (OV L 117, 5.5.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/745/oj).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/746 (2017. gada 5. aprīlis) par *in vitro* diagnostikas medicīniskām ierīcēm un ar ko atceļ Direktīvu 98/79/EK un Komisijas Lēmumu 2010/227/ES (OV L 117, 5.5.2017., 176. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/746/oj).

3.2.3. *Valkājamas ierīces*

Valkājamas ierīces ir pārnēsājamas elektroniskas ierīces, ko valkā uz ķermeņa un kam bieži ir sensori un savienojamība, lai vāktu un pārraidītu datus. Valkājamu ierīču piemēri ir viedpulksteņi, aktivitātes reģistratori, viedbrilles vai citas elektroniskas ierīces, kas integrētas apģērbā un citos aksesuāros.

Neatkarīgi no tā, vai valkājamas ierīces var uzskatīt par ierīcēm, kas paredzētas darbībai mitrā vidē (sk. iepriekš 2.3.1. iedaļu), 11. panta 2. punktā paredzētā atkāpe var attiekties arī uz valkājamām ierīcēm, pamatojoties uz apsvērumiem, kas saistīti ar miniaturizāciju. Tādējādi, ja ir izpildīti 11. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteiktie nosacījumi, pārnēsājamas baterijas, kas iestrādātas valkājamās ierīcēs, drīkst būt tādas, ko var izņemt un nomainīt tikai neatkarīgi profesionāļi.

3.2.4. *Procedūra jaunu atkāpju pievienošanai*

Papildus iepriekš minētajām atkāpēm, kas jau ir iekļautas 11. panta 2. punktā, Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem pievieno citus produktus, kas atbrīvojami no 11. panta 1. punktā noteiktajām izņemamības un nomaināmības prasībām. Šādus deleģētos aktus pieņem, tikai balstoties uz tirgus norisēm un zinātnes un tehnikas attīstību, un ar nosacījumu, ka pastāv zinātniski pamatotas bažas par tiešo lietotāju drošību pārnēsājamās baterijas izņemšanas vai nomaiņas laikā, vai tad, ja pastāv risks, ka tiešo lietotāju veikta baterijas izņemšana vai nomaiņa varētu novest pie tā, ka tiek pārkāptas piemērojamajos ES tiesību aktos paredzētās produkta drošuma prasības.

Lai nodrošinātu, ka, apsverot, kuri kandidātprodukti saskaņā ar iepriekš minēto pilnvarojumu jāiekļauj deleģētajā aktā, tiek ievērota strukturēta pieeja, Komisija regulāri publicēs uzaicinājumus iesniegt pieteikumus.

Pēc uzaicinājuma publicēšanas pieteikuma iesniedzējiem, kuri vēlas pierādīt, ka kandidātprodukti atbilst 11. panta 4. punkta nosacījumiem, būs iespēja trīs mēnešu laikā iesniegt pierādījumus, lai paskaidrotu, ka prasība, ka pārnēsājamās baterijas jāvar izņemt un nomainīt tiešajam lietotājam, rada riskus tiešā lietotāja drošībai vai risku, ka tiks pārkāptas piemērojamajos ES tiesību aktos paredzētas produkta drošuma prasības.

Pieteikuma iesniedzējiem būs jāiesniedz pieteikuma veidlapa ar šādu informāciju:

— pieteikuma iesniedzēja uzņēmuma nosaukums, adrese un kontaktinformācija,

— produkta kategorija,

— tehniskā dokumentācija, kas pamato atkāpes piešķiršanu,

— cita būtiska informācija.

Komisija dokumentāciju par kandidātproduktiem, kuriem varētu piemērot papildu atkāpes, novērtēs un pamatotos gadījumos ierosinās saskaņā ar 11. panta 4. punktu pieņemt deleģēto aktu.

Tā kā šis pilnvarojums Komisijai ir piešķirts, rēķinoties ar tirgus attīstību un zinātnes un tehnikas progresu, Komisija iepriekš aprakstītās darbības plāno periodiski atkārtot. To rezultātā varētu tikt pieņemti vēl citi deleģētie akti ar papildu atkāpēm.

4. **PILNĪGAS ATKĀPES NO VISPĀRĒJIEM PIENĀKUMIEM, KAS PRASA TIEŠAJIEM LIETOTĀJIEM IESPĒJAMU IZŅEMAMĪBU UN NOMAINĀMĪBU**

Regulas (ES) 2023/1542 11. panta 3. punktā teikts, ka 11. panta 1. punktā noteiktos pienākumus nepiemēro, ja ir vajadzīga enerģijas padeves nepārtrauktība un ir nepieciešams pastāvīgs savienojums starp produktu un attiecīgo pārnēsājamo bateriju, lai nodrošinātu lietotāja drošību un ierīces drošumu vai – attiecībā uz produktiem, kuru galvenā funkcija ir vākt un sniegt datus, – datu integritātes apsvērumu dēļ. Tas nozīmē, ka šādos gadījumos pārnēsājamajām baterijām nav jābūt tiešajiem lietotājiem izņemamām un nomaināmām.

4.1. **Drošības apsvērumi**

Tādu ierīču piemēri, kurām, lai nodrošinātu lietotāja drošību un ierīces drošumu, ir nepieciešams pastāvīgs savienojums starp produktu un attiecīgo pārnēsājamo bateriju, ietver dzīvības glābšanas un dzīvības uzturēšanas ierīces un drošībai kritiski svarīgas ierīces.

11. panta 2. punktā ir minētas profesionālas attēldiagnostikas un radioterapijas ierīces, kuru gadījumā pietiek ar to, ka pārnēsājamās baterijas var izņemt un nomainīt tikai neatkarīgi profesionāļi. Tomēr medicīniskās ierīces un *in vitro* diagnostikas medicīniskās ierīces, kas definētas attiecīgi Regulā (ES) 2017/745 un Regulā (ES) 2017/746, aptver plašu produktu klāstu, kurus izmanto lietojumiem ar atšķirīgu kritiskuma līmeni. Dažu medicīnisko ierīču nepārtraukta darbība ir būtiska, lai nodrošinātu pacienta aprūpi, un tādēļ par atbilstošu tiek uzskatīta pieeja neuzņemties risku.

Šajā nolūkā var izmantot klasifikācijas sistēmas, kas paredzētas Regulā (ES) 2017/745 (51. pants un VIII pielikums) un Regulā (ES) 2017/746 (47. pants un VIII pielikums). Klasifikācijā izmanto uz risku balstītu sistēmu, kuras pamatā ir cilvēka ķermeņa ievainojamība, ņemot vērā ar ierīcēm saistītos potenciālos riskus.

Ar augstu risku ir saistītas implantējamas medicīniskās ierīces (piemēram, sirds kardiostimulatori, implantējami kardioverteri defibrilatori, implantējami impulsu ģeneratori) un dažas *in vitro* diagnostikas medicīniskās ierīces (piemēram, instrumenti, ko izmanto transmisīvo slimību ierosinātāju noteikšanai asins pārliešanas gadījumā, glikometri, ko lieto kopā ar diabēta pacientu teststrēmelēm). Tāpēc enerģijas padeves pārtraukumi un pārrāvumi savienojumā starp produktu un attiecīgo pārnēsājamo bateriju rada augstu risku, ka tiks apdraudēta pacienta (tiešā lietotāja) drošība. Implantējamas aktīvās medicīniskās ierīces un dažas *in vitro* diagnostikas medicīniskās ierīces tiek uzskatītas par tādām, uz ko attiecas 11. panta 3. punktā paredzētā atkāpe. Citas medicīniskās ierīces, uz kurām attiecas šī atkāpe, ir ķirurģisko instrumentu un endoskopu mazgāšanas un dezinfekcijas iekārtas. Ir vērts atzīmēt, ka iepriekš minēto klasifikāciju nosaka paredzētais lietojums. Ierīces klasi nosaka ierīces paredzētais lietojums, nevis nejaušs lietojums.

Turklāt, līdzīgi implantētām ierīcēm, medicīniskas ierīces ir arī dzirdes aparāti, kuru lietderīgās kalpošanas laiku nosaka konkrēti medicīniski iemesli (t. i., pakāpenisks dzirdes zudums). Vienlaikus baterijas nomaināmība pacientam varētu radīt drošības risku. Tāpēc dzirdes aparātus uzskata par tādiem, uz ko attiecas 11. panta 3. punktā paredzētā atkāpe.

Dažām drošības ierīcēm, kas ietilpst Būvizstrādājumu regulas ([12]) darbības jomā, ir vajadzīga energoapgādes nepārtrauktība, lai nodrošinātu lietotāja un ierīces drošību, jo īpaši dažiem izstrādājumiem, kas pieder pie Būvizstrādājumu regulas VII pielikuma 2., 10., 27., 28. un 35. produktu saimes. Tipiski šādu produktu piemēri ir ugunsgrēka, dūmu un gāzes detektori (piemēram, ugunsgrēka signalizācijas ierīces, dūmu signalizācijas ierīces, oglekļa monoksīda detektori un gāzes signalizācijas ierīces), stacionārās ugunsdzēsības iekārtas, evakuācijas durvis, telpu apsildes iekārtas, sūkņi vai jaudas regulēšanas ierīces.

Ja uz šādām ierīcēm attiecas saskaņota tehniskā specifikācija vai Eiropas novērtējuma dokuments un ja tajos šīm ierīcēm ir noteiktas īpašas prasības attiecībā uz pārnēsājamu bateriju nomaināmību, ņemot vērā, ka, lai nodrošinātu lietotāja un ierīces drošumu, ir nepieciešama nepārtraukta elektropadeve un pastāvīgs savienojums starp produktu un attiecīgo pārnēsājamo bateriju, šīs prasības uzskata par relevantām, novērtējot, vai ir izpildīti 11. panta 3. punktā paredzētās atkāpes nosacījumi. Būvizstrādājumu regulas darba plānā 2026.–2029. gadam ir izklāstīts ceļvedis jauno saskaņoto tehnisko specifikāciju izstrādei.

Tāpēc attiecībā uz dūmu signalizācijas ierīcēm ([13]), kas projektētas vismaz 10 gadus ilgai nepārtrauktai darbībai un kam ir baterija ar tādu pašu ekspluatācijas laiku, un ja lietotāja drošības un ierīces drošuma nodrošināšanai ir nepieciešama nepārtraukta enerģijas padeve un pastāvīgs savienojums starp produktu un attiecīgo pārnēsājamo bateriju, tiek uzskatīts, ka pārnēsājamajai baterijai nav jābūt tādai, ko var izņemt un nomainīt tiešais lietotājs.

Turklāt ar Direktīvas 2012/19/ES 2. panta 4. punkta g) apakšpunktu no tās darbības jomas ir izslēgtas "medicīnas ierīces un medicīnas ierīces, ko lieto *in vitro* diagnostikā, ja ir paredzams, ka šīs ierīces var būt inficējošas pirms to aprites cikla beigām, un aktīvas implantējamās medicīnas ierīces". Tāpēc minētās ierīces arī būtu jāuzskata par tādām, uz ko attiecas atkāpe no Regulas (ES) 2023/1542 11. panta 1. punkta prasībām.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/3110 (2024. gada 27. novembris), kas nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības noteikumus un atceļ Regulu (ES) Nr. 305/2011 (OV L, 2024/3110, 18.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj).

([13]) Uz dūmu signalizācijas ierīcēm attiecas Būvizstrādājumu regulas standarts EN 14604:2005/AC 2008.

Noderīgi atgādināt arī to, ka Regulas (ES) 2023/1542 38. apsvērumā norādīts, ka šīs regulas vispārīgie noteikumi būtu jāpiemēro, neskarot drošuma un apkopes prasības attiecībā uz profesionālām medicīniskām attēldiagnostikas un radioterapijas ierīcēm, kas definētas Regulā (ES) 2017/745, un *in vitro* diagnostikas medicīniskām ierīcēm, kas definētas Regulā (ES) 2017/746, un tos varētu papildināt ar prasībām, kas konkrētiem ar baterijām darbināmiem produktiem noteiktas saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK pieņemtajos īstenošanas pasākumos. Ja citos ES tiesību aktos drošuma apsvērumu dēļ ir noteiktas konkrētākas prasības par bateriju izņemšanu no produktiem, būtu jāpiemēro minētie konkrētie noteikumi.

Produkti, uz kuriem attiecas 11. panta 3. punktā paredzētā atkāpe, ir atrodami arī autobūves nozarē. Šādi produkti ir, piemēram, transportlīdzekļos uzstādītās eZvana sistēmas, riepu spiediena kontroles sistēmas ([14]), pretaizdzīšanas signalizācijas sistēmas, akumulatora temperatūras brīdināšanas sistēmas, intelektiskās ātruma pielāgošanas (*ISA*) sistēmas, tahogrāfi un notikumu datu reģistratori (*EDR*).

4.2. **Datu integritātes apsvērumi**

11. panta 3. punktā skaidri teikts: lai varētu piemērot ar datiem saistītu atkāpi, produkta galvenajai funkcijai ir jābūt datu vākšanai un sniegšanai, un ir jānovērš datu integritātes zudums.

Tādu produktu piemēri, kuriem datu integritātes apsvērumu dēļ nepieciešams pastāvīgs savienojums starp pārnēsājamo bateriju un produktu, ir ar baterijām darbināmas ierīces, ko izmanto profesionālās meteoroloģiskajās stacijās vai laboratorijās. Vēl viena relevanta produktu grupa ir temperatūras un mitruma sensori, kuru gadījumā nepārtraukta datu vākšana ir kritiski svarīga pret temperatūru jutīgu preču uzglabāšanai un pārvadāšanai, tostarp refrižeratoros, uzglabāšanas konteineros, noliktavās un inkubatoros. Tie visi ir gadījumi, kad produkta funkcija ir nepārtraukta datu vākšana un šādu datu nepārtrauktība un integritāte ir būtiska šai funkcijai.

Līdzīgi ir arī ar baterijām, kuru galvenais uzdevums ir uzturēt energoatkarīgo atmiņu vai nodrošināt dublēšanas funkcijas ierīces iekšējā pulkstenī, piemēram, *CMOS* (komplementārā metāla oksīda pusvadītāja) baterijām, kas atrodamas digitālajās kamerās, procesoros, sensoros un medicīniskajās ierīcēs neatkarīgi no to klases atbilstoši Regulai (ES) 2017/745 un Regulai (ES) 2017/746 (piemēram, glikozes monitori vai dialīzes ierīces). Šajā gadījumā nepārtraukta enerģijas padeve tiek uzskatīta par nepieciešamu arī datu integritātes dēļ. Kriptogrāfijā arvien biežāk izmanto kvantu atslēgu sadales sistēmas nepārtrauktu drošu telesakaru nodrošināšanai. Tā kā datu integritātei ir būtiska nozīme šo sistēmu pienācīgā darbībā, 11. panta 3. punktā paredzētā atkāpe būtu uzskatāma par pamatotu.

Citi piemēri ir ar baterijām darbināmi medicīniski un veterināri lietojumi, kuros datu integritātei ir būtiska nozīme to pienācīgā darbībā. Tādējādi uz ķermeņa valkājamas glikozes biosensoru sistēmas, kā arī veterinārās *in vitro* diagnostikas medicīniskās ierīces, kuras paredzēts pievienot elektrotīkla kontaktligzdai un kurās reāllaika pulksteņa (*RTC*) darbības nodrošināšanai izmanto podziņelementu baterijas, ir tādu ierīču piemēri, kuru datu integritāti varētu apdraudēt bateriju izņemšana, ko veic tiešie lietotāji.

Vēl viens tādu ierīču piemērs, kuru galvenā funkcija ir vākt un piegādāt datus un kurām tās pildīšanai vajadzīga nepārtraukta enerģijas padeve, ir Direktīvā (ES) 2019/520 ([15]) definētās transportlīdzekļa iekārtas (*OBE*), kas tiek pārvadātas vai ir uzstādītas transportlīdzeklī un ko izmanto nodevu iekasēšanas pakalpojuma ietvaros. Enerģijas padeves traucējumi apdraudētu datus, kas ir maksājamo nodevu aprēķināšanai būtiski.

Visbeidzot, vēl viens tādu ierīču piemērs, kam pastāvīgs savienojums ar pārnēsājamu bateriju nepieciešams, lai aizsargātu ar maksājumiem saistīto datu integritāti, ko prasa Maksājumu karšu nozares datu drošības standarti ([16]), ir digitālo maksājumu nozares izmantotā aparatūra tirdzniecības vietās. Līdzīgi var uzskatīt, ka 11. panta 3. punktā paredzētā atkāpe, kas saistīta ar datu integritāti, attiecas arī uz elektronisko akreditācijas aparatūru, kas ļauj klientiem glabāt un nosūtīt digitālo maksājumu akreditācijas datus, lai viņi varētu saņemt vai pārskaitīt līdzekļus vai finanšu aktīvus.

([14]) Riepu spiediena kontroles sistēmas ir sastopamas arī bezceļu mobilajās mašīnās ar gumijas riepām, ko izmanto būvniecībā, mežsaimniecībā, kalnrūpniecībā un lauksaimniecībā (piemēram, autogreideros, kalnrūpniecības kravas automobiļos un riteņu iekrāvējos).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/520 (2019. gada 19. marts) par ceļu lietotāju nodevu elektroniskās iekasēšanas sistēmu savstarpēju izmantojamību un informācijas par ceļu lietošanas maksu nesamaksāšanu pārrobežu apmaiņas veicināšanu Savienībā (OV L 91, 29.3.2019., 45. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/520/oj).

([16]) Sk. https://listings.pcisecuritystandards.org/documents/PCI_DSS-QRG-v3_2_1.pdf.

11. panta 3. punktā paredzēto atkāpi no vispārējā pienākuma par pārnēsājamo bateriju izņemamību un nomaināmību, kas noteikts 11. panta 1. punktā, neuzskata par piemērojamu ierīcēm, kuras

— datu vākšanas un sniegšanas funkciju pilda kā papildu funkciju (papildus to galvenajai funkcijai) vai var saturēt komponentu, kas veic datu vākšanas un sniegšanas funkciju;

— datu vākšanas un sniegšanas funkciju pilda kā primāro funkciju, bet nerada datu integritātes zuduma risku, piemēram, tāpēc, ka ierīcē ir energoneatkarīga atmiņa.

5. **CITI APSVĒRUMI**

5.1. **Saderīgas baterijas jēdziens**

Jēdziens "saderīga baterija" 11. panta 6. un 8. punktā ir minēts kā priekšnosacījums tam, lai pārnēsājamu vai *LMT* bateriju uzskatītu par viegli nomaināmu. Tas nozīmē, ka visas baterijas un to attiecīgās ierīces ir jākonstruē tā, lai būtu iespējams izmantot gan oriģinālās, gan saderīgās baterijas.

Bateriju uzskata par saderīgu, ja tā nerada risku lietotāja drošībai vai ierīces drošumam, bet ļauj ierīcei darboties, kā paredzēts.

Ja baterija sastāv no vairākiem elementiem, tās elementu uzskata par saderīgu, ja tas nepadara bateriju paketi nedrošu un ja tam ir tādi paši tehniskie parametri, tai skaitā kapacitāte, veselības stāvoklis, konstrukcija un ķīmiskais sastāvs.

Produktiem ar iestrādātām baterijām, kuriem saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 168/2013 jāveic tipa apstiprināšana, to bateriju uzskata par saderīgu tikai tad, ja oriģinālās baterijas nomaiņa neietekmē produkta tipa apstiprināšanas specifikācijas.

Ja izmanto *LMT* baterijas, kas paredzētas vieglajiem pārvietošanās līdzekļiem bez tipa apstiprinājuma, bateriju nomaiņu, arī elementu līmenī, vajadzētu spēt veikt tā, lai oriģinālie drošuma sertifikāti nekļūtu nederīgi, tiktu ievēroti piemērojamie drošuma protokoli un standarti būtu saskanīgi ar ražotāja ieteikumiem.

Nomaiņas baterija netiek uzskatīta par saderīgu arī gadījumos, kad šādas nomaiņas rezultātā tiktu pārkāptas jebkādas produkta drošuma prasības, kas paredzētas citos piemērojamajos ES saskaņošanas tiesību aktos.

Tāpēc pārnēsājamu bateriju un *LMT* bateriju konstrukcijai jānodrošina, ka ar drošumu, sniegumu un funkcionalitāti saistītos nosacījumus var izpildīt gan ar oriģinālajām, gan ar saderīgajām baterijām. Šajā kontekstā var būt lietderīgi ņemt vērā arī ierīces konstrukciju.

Lietotāja rokasgrāmatā vai citā attiecīgā dokumentācijā ļoti ieteicams iekļaut instrukcijas par pārnēsājamu bateriju un *LMT* bateriju nomaiņu, kā arī tehniskās specifikācijas, kas saderīgām baterijām ir jāizpilda, lai tās būtu drošas, vajadzības gadījumā ar atsaucēm uz ES vai starptautiskajiem standartiem.

5.2. **Rezerves daļu pieejamība**

11. panta 7. punkts prasa nodrošināt, lai pārnēsājamās baterijas un *LMT* baterijas neatkarīgiem profesionāļiem un tiešajiem lietotājiem būtu pieejamas par saprātīgu un nediskriminējošu cenu kā to ierīču rezerves daļas, ko šādas baterijas darbina, vismaz piecus gadus pēc attiecīgā ierīces modeļa pēdējās vienības laišanas tirgū. Informācijai – saskaņā ar līdzīgiem noteikumiem citos spēkā esošajos ES saskaņošanas tiesību aktos, piemēram, ekodizaina īstenošanas regulās, rezerves daļas jāpiegādā piecu darbdienu laikā pēc pasūtījuma saņemšanas.

Šāda prasība nav piemērojama produktiem, kuros iestrādātas pārnēsājamas vai *LMT* baterijas un kuri laisti tirgū pirms 11. panta spēkā stāšanās datuma, proti, 2027. gada 18. februāra.

Pārnēsājamas vai *LMT* baterijas nomaiņai var būt vajadzīgi papildu fiziski elementi, piemēram, stiprinājumi. Ja baterijas demontāžai un atkārtotai montāžai ir vajadzīgi atkalizmantojami stiprinājumi, tos var atkalizmantot nomaiņas vajadzībām. Ja stiprinājumi nav atkalizmantojami, tad, lai bateriju varētu viegli nomainīt, šādiem stiprinājumiem vajadzētu būt pieejamiem arī kā rezerves daļām.

Regulā (ES) 2023/1670 noteikts, ka no 2025. gada 20. jūnija tālruņu ražotāji, importētāji vai pilnvarotie pārstāvji pārnēsājamas baterijas, kā arī nepieciešamos stiprinājumus, ja tie nav atkalizmantojami, profesionāliem remontētājiem un tiešajiem lietotājiem dara pieejamas vismaz septiņus gadus pēc tirgū laišanas beigu dienas ([17]).

Kā norādīts Regulas (ES) 2023/1542 38. apsvērumā, "šīs regulas vispārīgos noteikumus (..) varētu papildināt ar prasībām, kas paredzētas konkrētiem ar baterijām darbināmiem produktiem, pieņemot īstenošanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK". Tāpēc gadījumos, kad pārnēsājamām baterijām, kas iestrādātas viedtālruņos un ievadvirsmas planšetdatoros un ir pieejamas kā rezerves detaļas, ir piemērojama gan Regula (ES) 2023/1542, gan Regula (ES) 2023/1670, piemēro abu tiesību aktu prasības.

5.3. **Programmatūras ierobežojumi**

Saskaņā ar 11. panta 8. punktu programmatūru neizmanto tam, lai liktu šķēršļus iespējām pārnēsājamu bateriju vai *LMT* bateriju vai to galvenos komponentus nomainīt ar citu saderīgu bateriju vai galvenajiem komponentiem.

Lai gan programmatūru var izmantot, lai izveidotu sakarus starp produktu un nomaiņas bateriju nolūkā nodrošināt produkta pareizu funkcionēšanu un drošumu, šādai programmatūrai nevajadzētu kavēt oriģinālās baterijas nomaiņu ar saderīgu bateriju, kā aprakstīts iepriekš.

Tādas programmatūras piemērs, kas kavē nomaiņu, ir t. s. "daļu sapārošanas" prakse. Tā ir iespējama, serializējot dažas rezerves daļas (arī baterijas), kas, izmantojot programmatūru, ir sapārotas ar atsevišķu ierīces vienību. Ja, veicot serializāciju, rezerves daļa tiek sapārota ar produkta vienību, tā var traucēt remontu. Šādos gadījumos, ja produkta komponents, arī baterija, remonta laikā ir jānomaina, tas var netikt pieņemts vai daļa funkcionalitātes var tikt zaudēta, ja tas atkal attālināti netiek savienots ar ierīci, izmantojot sākotnējā ražotāja kontrolētu programmatūru.

Saskaņā ar Regulu (ES) 2023/1670 tādu viedtālruņu un ievadvirsmas planšetdatoru ražotājiem, importētājiem un pilnvarotajiem pārstāvjiem, kuri kā rezerves daļas nodrošina serializētas daļas, nomaiņas procesā un pēc tā ir jānodrošina profesionāliem remontētājiem nediskriminējoša piekļuve programmatūras rīkiem, aparātprogrammatūrai vai līdzīgiem palīglīdzekļiem, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu šādu rezerves daļu un ierīces, kurā tās tiek ievietotas, pilnīgu funkcionalitāti ([18]).

Kā norādīts Regulas (ES) 2023/1542 38. apsvērumā, "šīs regulas vispārīgos noteikumus (..) varētu papildināt ar prasībām, kas paredzētas konkrētiem ar baterijām darbināmiem produktiem, pieņemot īstenošanas pasākumus saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK". Gadījumos, kad pārnēsājamām baterijām, kas iestrādātas viedtālruņos un ievadvirsmas planšetdatoros, ir piemērojama gan Regula (ES) 2023/1542, gan Regula (ES) 2023/1670, piemēro abos tiesību aktos izklāstītās prasības par serializāciju.

Ņemot vērā iepriekš minēto, patērētājiem var sniegt programmatūras paziņojumus, informējot viņus par to, ka tiek izmantota neoriģinālā rezerves baterija, ja vien šādi paziņojumi neietekmē ierīces (vai saderīgās baterijas) funkcionalitāti vai lietotāja pieredzi. Programmatūra nekad un nekādā veidā nedrīkst kavēt remonta laikā veiktu nomaiņu.

([17]) Saskaņā ar nosacījumiem, kas norādīti Regulas (ES) 2023/1670 II pielikuma A daļas 1.1. iedaļas 1. punktā, B daļas 1.1. iedaļas 1. punktā, C daļas 2.1. iedaļas 1. punktā un D daļas 1.1. iedaļas 1. punktā.

([18]) Regulas (ES) 2023/1670 II pielikuma B daļas 1.1. iedaļas 7. punkts un D daļas 1.1. iedaļas 7. punkts.